

1.10.2010

Liikenne- ja viestintäministeriö

Lausuntopyyntönnne 23.9.2010

YLEISPALVELUUN LIITTYVÄ LAINMUUTOS

Liikenne- ja viestintäministeriö on lähettänyt lausunnolle viestintämarkkinalain muutos-ehdotuksen, jonka mukaan jatkossa yleispalveluliittymän enimmäishinnasta voitaisiin säätää asetuksella. Hankkeen taustalla on ministeriön huoli yleispalveluliittymän hinnoittelusta.

Elisa pitää tärkeänä, että kaikille kansalaisille ja yrityksille taataan riittävät ja kohtuuhintaiset mahdollisuudet laajakaistapalveluihin. Suomi on mobiililaajakaistan penetraatiossa Euroopan kärkimaa. Valtaosassa tapauksia yleispalveluliittymä voidaan toimittaa asiakkaille edullisesti ja kustannustehokkaasti mobiiliteknologiaa hyödyntäen. Harvakuksissa tilanteissa yleispalveluliittymän toimittaminen voi edellyttää myös asiakkaan kiinteistön liittämistä yleiseen televerkkoon, kuten esimerkiksi uudisrakennusten osalta. Näitä tuotteita tarjotaan markkinaehtoisesti myös muilla kuin yleispalvelualueilla. Mikäli yleispalvelun kohtuuhintaisuus määritellään jatkossa viranomaisen määräämällä asetuksella, vaikuttaa hintasääntely myös markkinaehtoiseen palveluiden tarjontaan. Elisa pitää erittäin ongelmallisena hintasääntelyn mahdollisia vaikutuksia toimiviin markkinoihin.

Yleispalvelu on toistaiseksi pystytty toteuttamaan Suomessa markkinaehtoisesti siten, että valtion tukea ei ole tarvittu. Tämän tulee olla lähtökohta myös tulevaisuudessa. Kolmannen sukupolven matkaviestinverkkojen nopea laajentaminen tulee muutamassa vuodessa mahdollistamaan mobiiliratkaisut suurimmassa osassa harvaan asuttua aluetta, jolloin myös yleispalvelun kustannustaso säilyy kohtuullisena.

Elisa katsoo, että ministeriön tulee huolehtia yleispalvelun toteuttamisedellytyksiä siten, että yleispalvelu voidaan jatkossakin hoitaa ilman valtion tukea. Tässä suhteessa Elisa pitää tarpeellisena liikenne- ja viestintäministeriön antaman yleispalveluasetuksen täsmentämistä. Asetuksessa määritelty internet-yhteyden 1 Mbit/s peruspalvelutaso on sinänsä Elisan käsityksen mukaan kohtuullinen. Sen sijaan Elisa pitää asetuksessa määriteltyä keskimääräistä palvelutasovaatimusta liian tiukkana. Elisa pyytää ministeriötä harkitsemaan asetuksen muuttamista siten, että vähimmäisnopeus määritellään nykyisen 4 tunnin sijasta 6 tunnin mittausjaksolla. Muutos turvaisi yleispalvelun aiheuttamien kustannusten hallintaa ja samalla asiakkaalle kuitenkin mahdollisesta riittävän toimiva 1 Mbit/s laajakaistayhteys.

1.10.2010

Yleispalvelun kustannustehokas toteuttaminen edellyttää lisäksi, että mobiilitoimintaa varten turvataan riittävästi taajuuksia. Suomen haastavissa maantieteellisissä olosuhteissa yleispalvelu pystytään lähtökohtaisesti parhaiten toteuttamaan mobiiliteknologiaa hyödyntäen. Elisa pitää tärkeänä, että ministeriö aktiivisesti ohjaa uusia taajuusalueita mobiiliteknologialle ja sitä kautta myös yleispalvelun toteuttamiseen.

Laajakaistan yleispalvelua koskevat uudet veloitteet tulivat voimaan 1.7.2010, joten ne ovat olleet voimassa vasta muutaman kuukauden. Merkittävää kokemusta yleispalvelun kohtuuhintaisuuden toteutumisesta ei vielä ole käytettävissä. Elisan tietojen mukaan Viestintävirastossa on selvitettävänä vain kaksi yleispalvelun hinnoitteluun liittyvää asiakastapausta, joista ei ole vielä edes annettu päätöksiä. Elisa katsoo, että ministeriön ehdotus on laadittu ilman selvitystä mahdollisista ongelmatilanteista.

Toisin kuin lausunnolla olevassa hallituksen esitysluonnoksessa on todettu, Viestintävirastolla on Elisan käsityksen mukaan riittävät toimivaltuudet puuttua yleispalvelun hinnoittelun kohtuuttomuuteen. Lisäksi on huomattava, että viestintämarkkinalain mukaan Viestintäviraston antamat päätökset ovat lain pääsäännön mukaan välittömästi täytäntöön pantavissa. Näin ollen edes valitusprosesseilla ei pystytä pitkittämään Viestintäviraston mahdollisesti määäämien veloitteiden täytäntöönpanoa.

Suomessa yleispalveluveloitteen sisältö poikkeaa myös merkittävästi verrattuna muiden EU-maiden yleispalveluveloitteisiin. Elisa pitää tärkeänä, että yleispalveluveloitteen sisältö ei olennaisesti poikkea muiden EU-maiden tasosta. On tärkeä myös huolehtia siitä, ettei veloite muodosta teleyrityksille kohtuutonta taloudellista lisätaakkaa. Tätä on pidetty tärkeänä näkökohtana myös EU:n piirissä.

Yhteenvetona Elisa toteaa, että ehdotuksessa on kysymys täysin poikkeuksellisesta asiakashintasääntelystä, jonka mahdolliset vaikutukset markkinoiden toimintaa tulisi huolellisesti selvittää ennen hankkeen toteuttamista. Myös sääntelyn vaikutukset teleyritysten investointihalukkuuteen tulisi ottaa huomioon. Elisa huomauttaa, että lakiesityksen mukaan markkinaselvitystä ei ole edes asetettu hintasääntelyn edellytykseksi, vaan selvitys voidaan tehdä tarvittaessa.

Jatkossa Elisa myös toivoo, että näin merkittäviä teleyritysten toimintaan vaikuttavia lakihankkeita valmisteltaisiin vuoropuhelulla alan kanssa ja riittävällä aikataululla.

Kunnioitavasti

ELISA OYJ
Lakiasiat

Anne Vainio

